

ere stærkere her, end de ere i Tyskland. De have altsaa maattet give efter, og det antager jeg, at Fabrikanterne fremdeles ville blive nødte til, saa længe de overhovedet kunne give efter, og jo større Toldbeskyttelse de have og ere i Stand til at udnytte, desto mere ville de selvfølgelig være i Stand til at give efter, jo mindre de have, desto hurtigere naa de den Grænse, da de maa sige Stop, og saa nytter det jo ikke, at Organisationen er stærk, og at Arbejderne trænge paa, thi hvor intet er, har selv Kejseren tabt sin Ret. Det ærede 2det Medlem for 2den Kreds hævdede med megen Styrke, at det altid har været og fremdeles skulde være Højres Opgave at forhindre, at Nedsættelser paa Toldloven erstattedes med direkte Skatter. Dette Standpunkt synes jeg heller ikke er i Konsekvens med den Opfattelse, som Højre sammen med os andre ellers har af Toldbeskatningens Betydning. Vi have jo dog ellers alle været enige om, at Nedsættelser paa Livsfornødenhederne og Forhøjelser paa Luksus-skattevarer vare en god Toldpolitik, og Øjemedet dermed kunde kun være at gøre det lettere at betale Skatter for dem, der have mindre Raad dertil, og derimod lægge større Skat over paa dem, som bedre have Raad til at betale dem. Nu kan man jo sige om de indirekte Skatter, hvad man vil, og om den Behagelighed, der er ved dem, at de ikke mærkes i samme Grad som de direkte Skatter, saa kan man dog ikke komme bort fra, at som Helhed betragtet, hvile de uforholdsmæssigt paa de smaa Indtægter. Den højtærede Finansminister meddelte os nogle Tal fra Tyskland, som jo ere meget talende; han nævnedes, at efter de der foretagne Beregninger svare de mindste Indtægter procentvis 4 Gange saa meget i Toldskat som de største Indtægter. Den ærede Minister føjede til, at han vidste ikke, om det passede her til Lands, men han antog, at der ikke vilde være nogen stor Forskel. Jeg er dog tilbøjelig til at tro, at vi i den Henseende ere noget heldigere stillede end Preussen; man maa jo huske paa, at de der have Told paa alle de vigtigste Livsfornødenheder, baade Brød og Kød og Flæsk og den Slags Ting — det have vi ikke her —, og det maa

vel mærkes føleligt af de smaa Indtægter. Men noget hen i samme Retning gælder naturligvis ogsaa for os; og den, der altsaa vedkender sig den Betragtning, at Skatten saa vidt muligt bør hvile paa Skatteyderne i Forhold til deres Evne til at betale, han kan, synes jeg, ikke konsekvent fastholde, at vi skulde beholde de indirekte Skatter i størst mulig Udstrækning og modsætte os, at en Del af Indtægterne derfra gaar over paa de direkte Skatter. Der er blevet sagt ogsaa under denne Forhandling, at det vilde være ganske umuligt at opkræve al Skat som direkte Skat. Det tror jeg heller ikke vil være praktisk muligt. Teoretisk lod det sig meget vel gøre at lave en saadan Skat. Jeg har set, at Generaldirektør Rubin i et af vore Maanedblade har opstillet forskellige Beregninger over, hvorledes en saadan Skat vilde komme til at se ud. Han har ikke blot taget Statsskatten, men ogsaa Kommuneskatten med, og den samlede Skat til Stat og Kommune her i Landet er et Hundrede og nogle og tredive Millioner Kroner om Aaret. Han har vist, hvorledes et saadant Beløb kunde tænkes at komme ind alene gennem direkte Skat. Det kan naturligvis gøres paa forskellige Maader og efter meget forskellige Skalaer. Han har benyttet 2, og den højeste af dem kan jeg ikke nægte ser noget stram ud for de større Indtægter, thi de vilde komme op paa en Skat af omtrent 40 pCt. af Indtægten. Jeg vil nu sige, at selv om virkelig Folk, som havde 100,000 Kr. om Aaret, skulde komme til at betale 40 pCt. deraf, døde de jo ikke af det; imidlertid erkender jeg, at det lod sig ikke gøre. Der er andre Skatteteoretikere her i vort Land, som mene, at det kunde gøres paa en anden Maade. Deres Betragtning er ganske vist principielt modsat den, jeg her nævnedes, den, der vilde tage Skatten af Formue og Indtægt, thi en saadan Skat paa Formue og Indtægt forudsætter jo, at man fremdeles skal tilstræbe at lægge Skatten, eftersom Evnen er. Den anden Retning, jeg tænkte paa, ser derimod ganske bort derfra og siger, at det er fuldstændig ligegyldigt, enten en Mand er Daglejer eller Millionær; han skal betale den samme Skat, dersom han er i Besiddelse af den samme Værdi af